

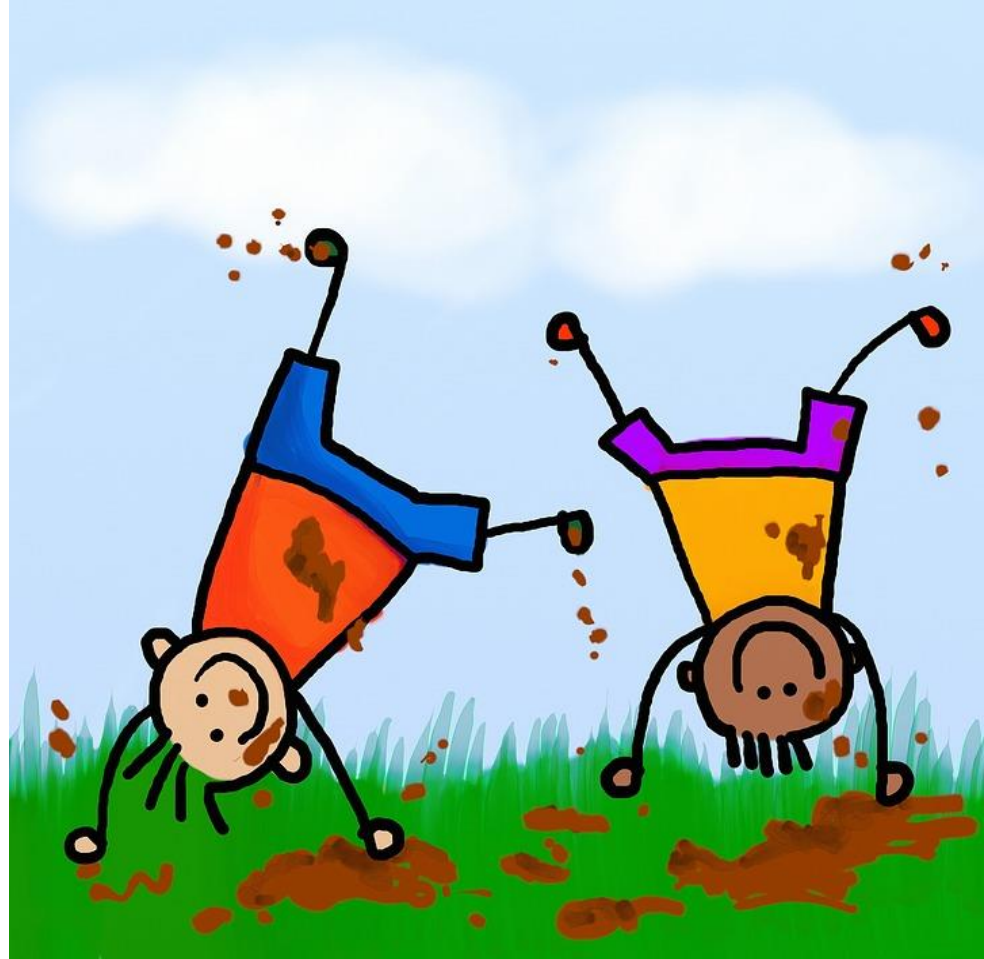
Hur svårt
kan det vara
och hur
viktigt är
det?

**Bakom varje namn finns ett barn
med kunskaper, erfarenheter
och drömmar**

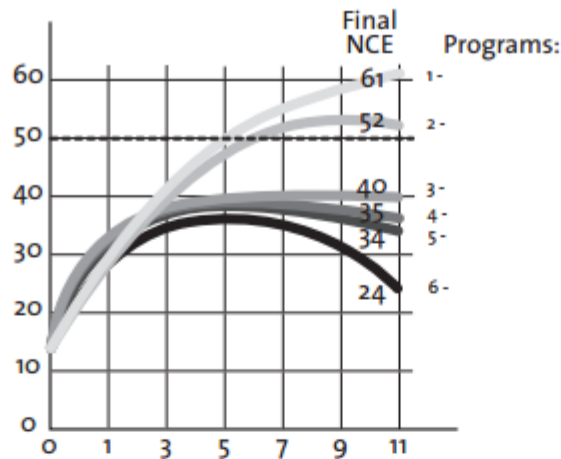
“Life is about the
people you
meet”

Förskola och Förskoleklass

- Skollagen 8 kap. 10 §
- Förskolan ska medverka till att barn med annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål
- Skollagen 9 kap. 10 §
- Förskoleklassen ska medverka till att elever med annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål

Figur 1: Skolframgång i olika undervisningsprogram för minoritetselever i USA som saknar kunskaper i engelska vid skolstarten. (Från Thomas & Collier, 1997: 53). NCE = Normal Curve Equivalent.

120 Thomas & Collier (1997).

121 Ännu fler elever deltog, men från de 42 317 föreligger longitudinella data.

Att läsa och skriv

Kurvorna i figuren visar kunskapsutvecklingen över läsåren för elever som gått i olika undervisningsprogram. När eleverna började skolan hade de inga kunskaper i engelska. Alla hade låg socioekonomisk bakgrund. I program 1 och 2 (de två översta kurvorna) fick eleverna undervisning på sitt modersmål under minst 6 skolår jämsides med undervisning på engelska. I program 3 och 4 har modersmålet använts initialt, tills elevernas engelska bedömdes som tillräcklig för att de skulle kunna undervisas på detta språk. I program 5 och 6 användes elevernas modersmål inte alls, utan all undervisning skedde på engelska.

Elevernas resultat jämförs i figuren med den 50:e "normalkurvekvivalenten" (NCE) för kunskapsnivå i varje skolår hos elever med engelska som modersmål (den vågräta streckade linjen). Man kan se att alla minoritetsspråkselever gör

Modersmål är ett måste varje dag. Ur "Förskolan" nr.3 2014

- Förskolans/förskoleklassens arbete med språkutveckling i modersmål måste vara dagligt.
- När det finns **ett eller flera barn** som är flerspråkiga måste personalen arbeta med språkutveckling i modersmål varje dag, oavsett om all personal enbart är svensktalande och oavsett om det finns några modersmålspedagoger att tillgå eller inte.
- Skolinspektionens granskning som publicerades 2012 ledde till slutsatsen att det på många förskolor saknas ett interkulturellt förhållningssätt och att förskolans personal behöver utveckla sin kunskap och kompetens kring hur de kan arbeta **språkstödjande** för barn med annat modersmål.
- Det har visat sig i den regelbundna tillsynen att problemet kvarstår.
- Nyckelordet är *dagliga*.
- Det här är en del av läroplanen och den ska alla i förskolan jobba med varje dag. Tillgång till modersmålspedagoger är en bonus.

Vad är det då som måste göras?

(ur Förskolan)

- Uppmuntra och skapa möjligheter för barn med annat modersmål att använda både svenska och sitt eller sina modersmål i förskolans dagliga aktiviteter.
- Ge barnen många möjligheter att använda alla sina språk dagligen.
- Se till att alla barn får tillräckligt talutrymme varje dag.
- Uppmuntra barnens samtal och bygga vidare på deras erfarenheter, uppfattningar och försök till samtal här och nu.
- Göra alla uppmärksamma på att man kan ha flera språk och att det är en tillgång att vara flerspråkig.

Vad är modersmålsstöd?

“Tänk utanför boxen” när vi t.ex:

- Planerar verksamheten.
- Gör inköp.
- Väljer böcker.
- Pratar högtider.
- Samlingar
- Vid barnplaceringar

Hur får vi in alla barns modersmål i den dagliga verksamheten?

Några tips kommer här:

Multireligiösa almanackan 2017. Mångkulturella almanackan

En spännande sångpåse

Barnsånger på olika språk.

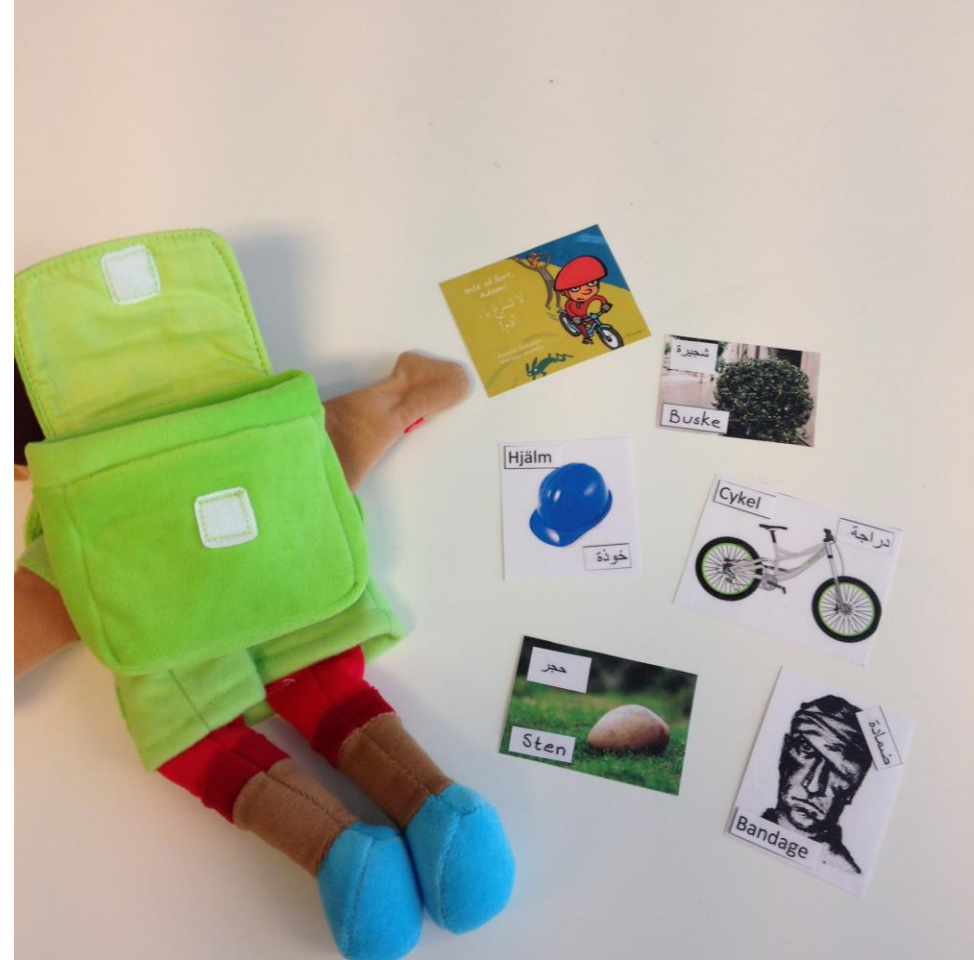

Sikelej sa kamelen

80 barnsånger från olika
länder + CD

**Skellefteå
kommun**

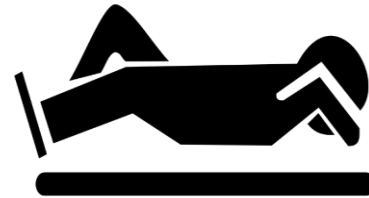
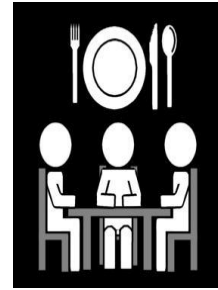
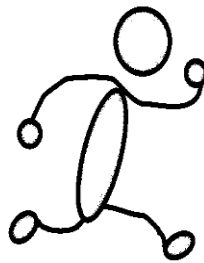
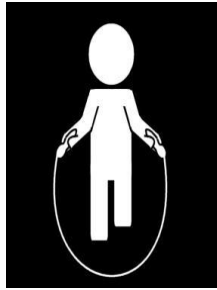
Ordlek

hoppa
ruka
jump

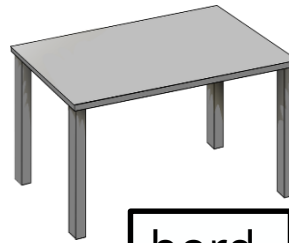
springa
kimbia
run

äta
kula
eat

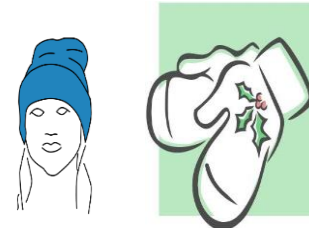
Sova
sinzia
sleep

stol
kiti
chair

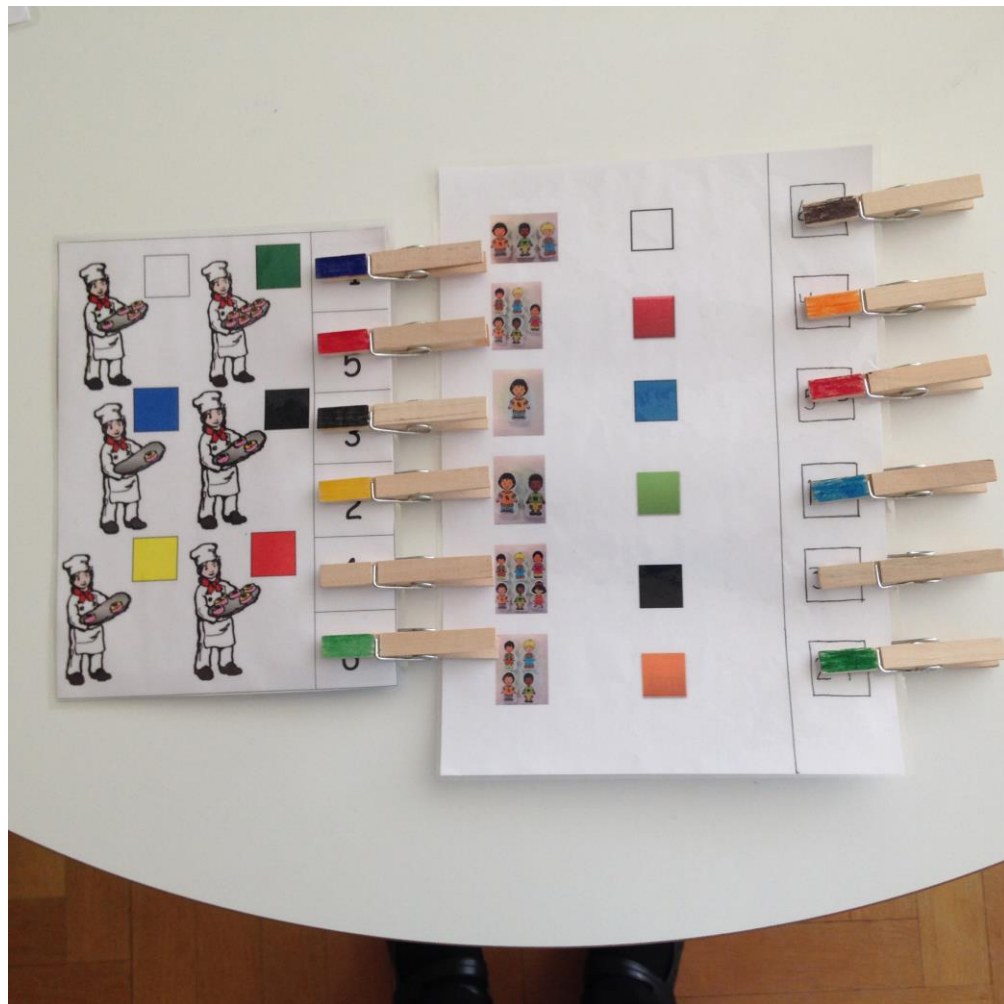

bord
meza
table

mössa och vantar
Kofia na mittens
Hat and mittens

Matte

Tärningar

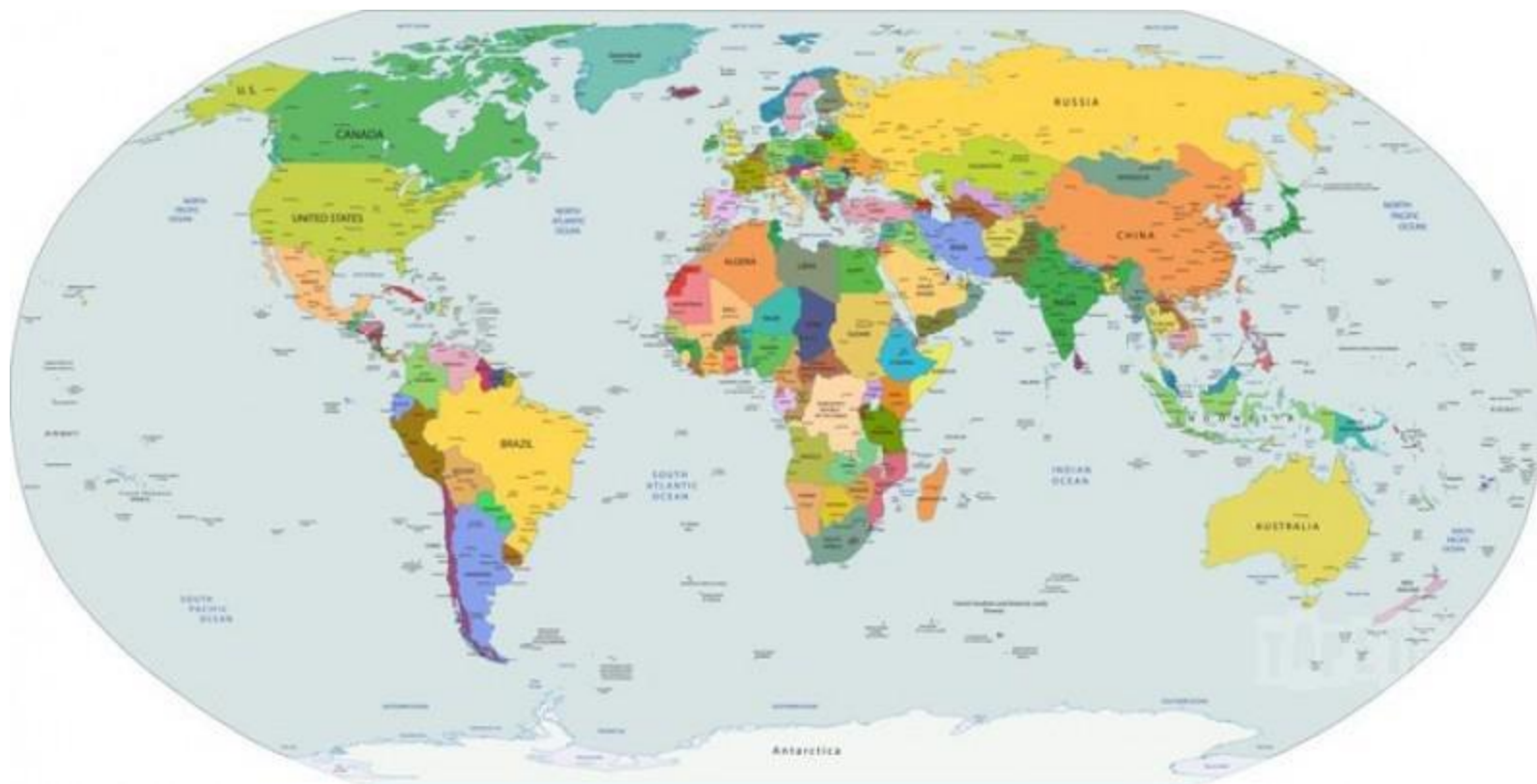

Språk- och kulturhörnan

- Det ska kännas som ett WAHOO - En miljö där barns olika språkliga aktiviteter kan ta plats

Världskarta

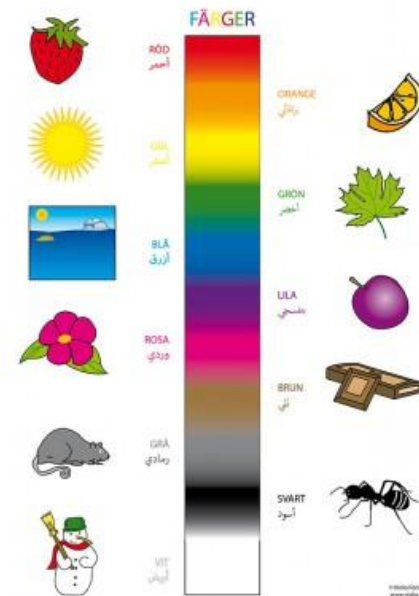
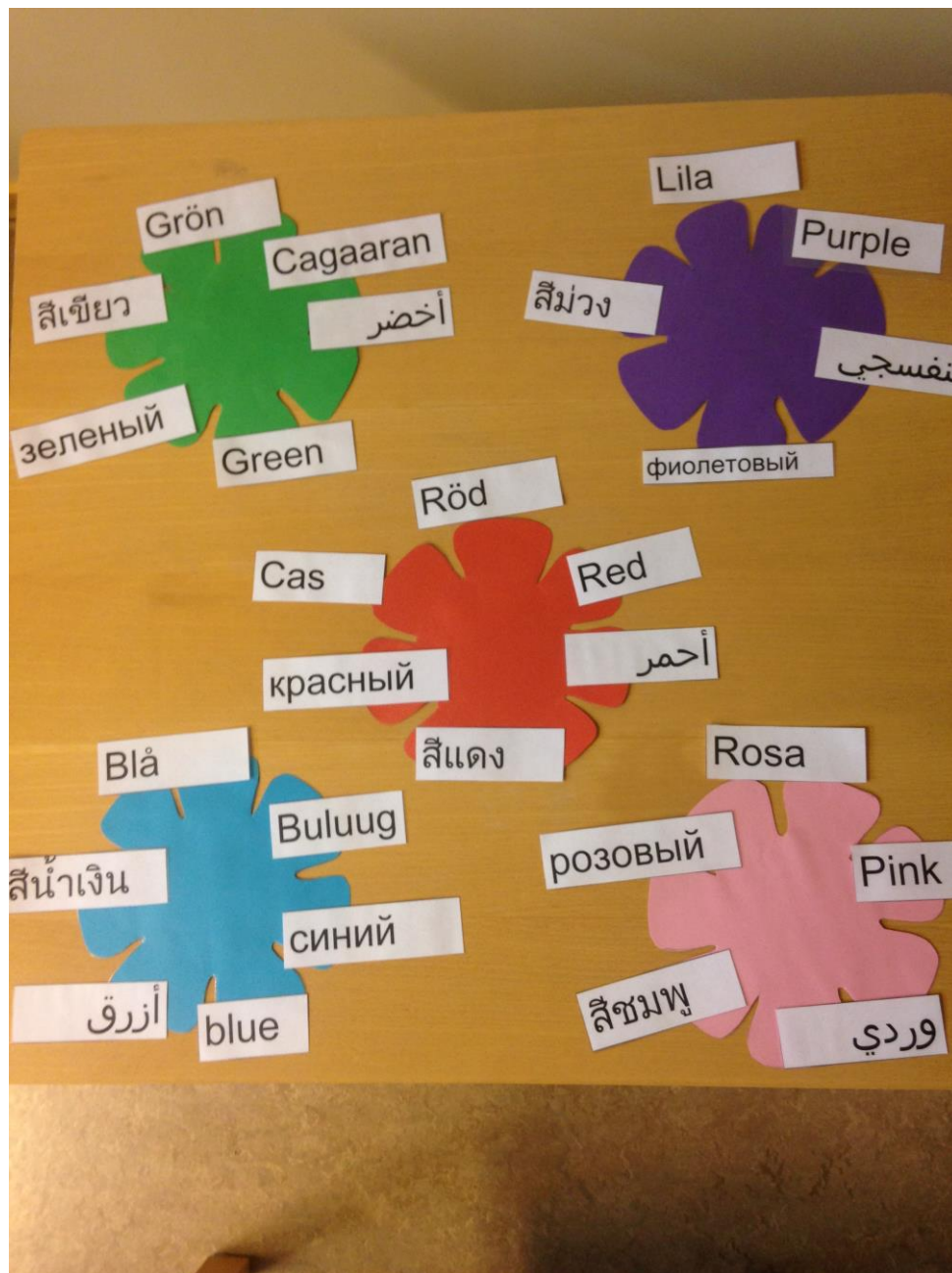

Alfabeten

Siffror

**En genomskinlig påse med olika tygbitar
som barnen får känna på och leka med.**

<http://modersmal.skolverket.se/sites/svenska/index.php/flersprakighet-i-forskolan/tips/pedagogiskt-material/1098-tygbutiken-afrikanska-tyger>

Björnen - Bosniska, Ryska, Thai, Tigrinja, Engelska, Somaliska, Arabiska, Persiska, Svenska, Finska Finns på Youtube

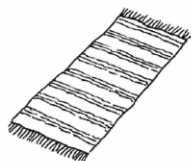

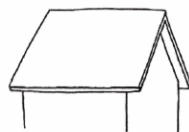
MARJA

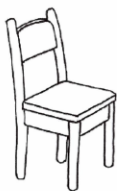
HARJA

MATTO

KATTO

TUOLI

NUOLI

Far

Dhar

Bas

Mas

Geel

Ceel

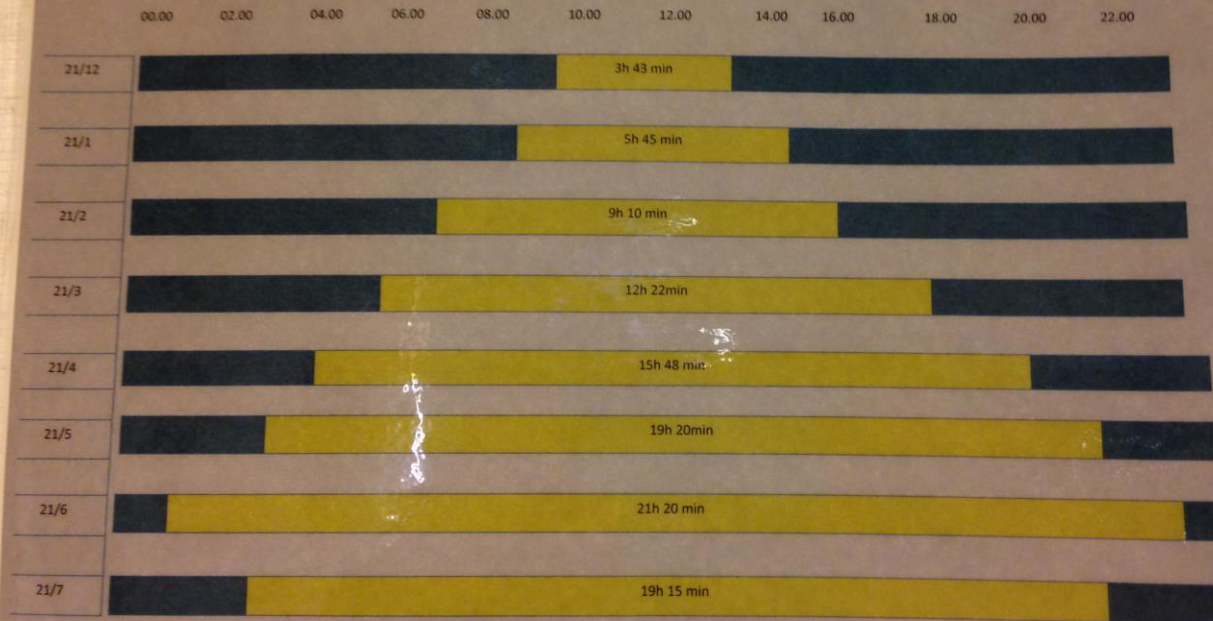
Skellefteå
kommun

En god hjälp när barnen är nya i verksamheten

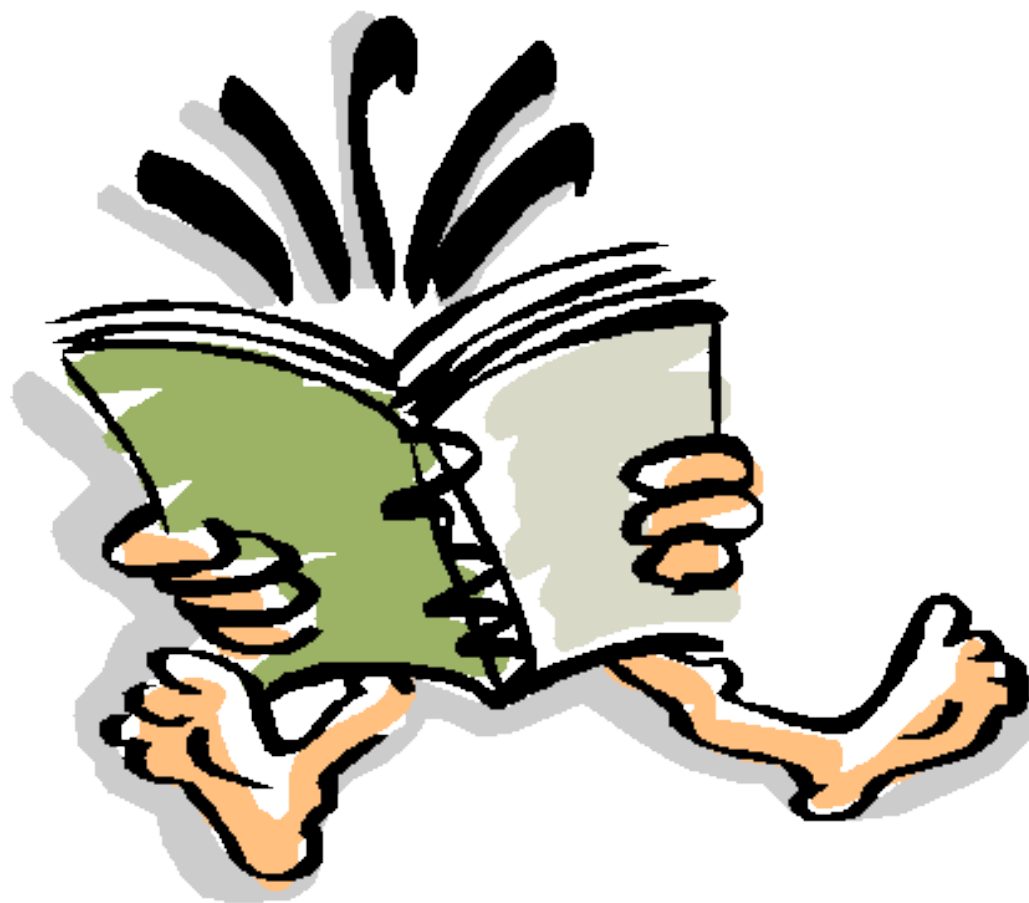

Soltid olika månader

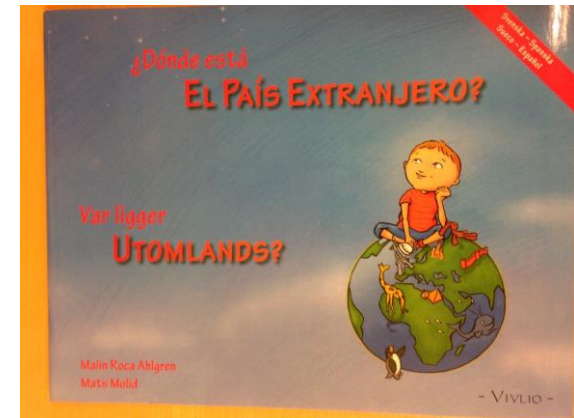
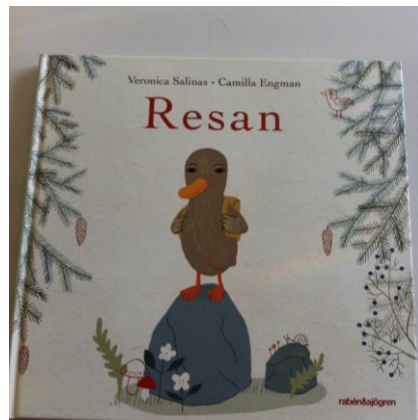

**Skellefteå
kommun**

- <http://www.polarbibbl o.se/lasa/nora/index.php>

Vi knyter ihop säcken.

